

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY**ze dne 16. listopadu 2009****k návrhu nařízení Rady o ověřování pravosti euromincí a o manipulaci s euromincemi nezpůsobilými k oběhu****(CON/2009/95)**

(2009/C 284/02)

Úvod a právní základ

Dne 30. září 2009 obdržela Evropská centrální banka (ECB) od Rady Evropské unie žádost o stanovisko k návrhu nařízení Rady o ověřování pravosti euromincí a o manipulaci s euromincemi nezpůsobilými k oběhu ⁽¹⁾ (dále jen „navrhované nařízení“).

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na čl. 123 odst. 4 třetí větě Smlouvy o založení Evropského společenství a na čl. 105 odst. 4 první odrážce Smlouvy ve spojení s čl. 106 odst. 2 Smlouvy, jelikož navrhované nařízení se týká technických specifikací euromincí. V souladu s čl. 17.,5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

Obecné připomínky

Navrhované nařízení implementuje povinnost uloženou úvěrovým a jiným institucím v článku 6 nařízení Rady (ES) č. 1338/2001 ze dne 28. června 2001, kterým se stanoví opatření nutná k ochraně eura proti padělání ⁽²⁾, a sice zajistit, že jimi přijaté mince, které hodlají vrátit do oběhu, projdou kontrolou pravosti a že padělky budou rozpoznány. ECB přijala velmi podobná opatření, pokud se týká povinnosti těchto institucí kontrolovat pravost eurobankovek podle nařízení Rady (ES) č. 1338/2001. Zavedení podobné právní úpravy pro instituce, které se podílejí na distribuci eurobankovek a euromincí veřejnosti, pomůže snížit hrozbu, kterou pro jednotnou měnu představuje padělání eurobankovek a euromincí.

Rozhodnutí Komise vyjít ze stávajících procesů a techniky na třídění mincí, jež byly vyvinuty na základě doporučení Komise 2005/504/ES ze dne 27. května 2005 o ověřování pravosti euromincí a o manipulaci s euromincemi nezpůsobilými k oběhu ⁽³⁾, je pro účely navrhovaného nařízení jistě nejlepší cestou, jak zajistit kontinuitu dosud osvědčených postupů, a tak zaručit účinnost plánovaných opatření.

Manipulační poplatky

Bez ohledu na ustanovení čl. 8 odst. 2 a 4 navrhovaného nařízení, která umožňují, aby členské státy v určitém rozsahu stanovily osvobození od manipulačních poplatků, ECB pochybuje, zda srážka manipulačního poplatku ve výši 5 % z nominální hodnoty euromincí nezpůsobilých k oběhu plní účel navrhovaného nařízení, kterým je zavázat členské státy k tomu, aby nezpůsobilé euromince stahovaly z oběhu. Jak je uvedeno v 4. bodě odůvodnění navrhovaného nařízení, oběh euromincí nezpůsobilých k oběhu „ztěžuje jejich používání“ a „může u uživatelů vyvolat nejasnosti ohledně pravosti takových mincí“. Euromince nezpůsobilé k oběhu je třeba stáhnout z oběhu s cílem zajistit spolehlivou kontrolu pravosti euromincí a snížit riziko jejich padělání. V tomto ohledu má ECB za to, že refundace hodnoty či náhrada euromincí nezpůsobilých k oběhu by všeobecně neměla podléhat žádným manipulačním poplatkům. Jak ECB zdůraznila v předešlých stanoviscích, je uplatňování poplatku též v rozporu s pojmem zákonného platidla, jelikož výměna peněz, které jsou zákonným platidlem, v plné hodnotě je veřejným úkolem ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ KOM(2009) 459 v konečném znění.

⁽²⁾ Úř. věst. L 181, 4.7.2001, s. 6.

⁽³⁾ Úř. věst. L 184, 15.7.2005, s. 60.

⁽⁴⁾ Viz stanovisko CON/2009/52. Všechna stanoviska ECB jsou zveřejněna na internetových stránkách ECB <http://www.ecb.europa.eu>

ECB má nicméně za to, že uplatnění poplatku ve výši 15 % by bylo opodstatněné v případech, kdy je objem mincí nezpůsobilých k oběhu, které mají být zkontrolovány, poměrně vysoký v důsledku nesrovnalostí či odchylek od specifikací uvedených v článku 9 navrhovaného nařízení.

V případech, v nichž ECB doporučuje změnu navrhovaného nařízení, jsou v příloze obsaženy návrhy konkrétních změn spolu s příslušným odůvodněním.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 16. listopadu 2009.

prezident ECB
Jean-Claude TRICHET

PŘÍLOHA

Pozměňovací návrhy

Text navrhovaný Komisí	Změna navrhovaná ECB (*)
------------------------	--------------------------

Změna č. 1

Čl. 3 odst. 1 navrhovaného nařízení

Text navrhovaný Komisí	Změna navrhovaná ECB (*)
<p>Článek 3</p> <p>„1. Instituce zajistí, že jimi přijaté euromince, které hodlají vrátit do oběhu, projdou ověřováním pravosti. Tuto povinnost splní:</p> <p>a) hlavně s pomocí strojů pro třídění mincí zařazených do seznamu strojů pro třídění mincí uvedeného v čl. 5 odst. 3 nebo</p> <p>b) s pomocí školeného personálu.“</p>	<p>Článek 3</p> <p>„1. Instituce zajistí, že jimi přijaté euromince v nominální hodnotě 2 EUR, 1 EUR a 50 centů, které hodlají vrátit do oběhu, projdou ověřováním pravosti. Tuto povinnost splní:</p> <p>a) hlavně s pomocí strojů pro třídění mincí zařazených do seznamu strojů pro třídění mincí uvedeného v čl. 5 odst. 3 nebo</p> <p>b) s pomocí školeného personálu.“</p>

Odůvodnění

ECB navrhuje omezit postupy ověřování pravosti na mince s nominální hodnotou nejméně 50 centů (tj. dvou- a jednoeurové mince a padesáticentové mince). V případě mincí s nominální hodnotou 20 centů a nižší je riziko padělání minimální vzhledem k jejich nízké hodnotě v poměru k i) hodnotě kovu a ii) nákladům na padělání. Požadavek na ověřování pravosti všech mincí by představoval pro instituce skutečnou zátěž, což nemusí být opodstatněné s ohledem na hodnotu dotčených mincí.

Změna č. 2

Čl. 4 odst. 1 navrhovaného nařízení

Text navrhovaný Komisí	Změna navrhovaná ECB (*)
<p>Článek 4</p> <p>„1. Instituce si nechají stroje pro třídění mincí odzkoušet určenými národními orgány nebo Evropským technickým a vědeckým střediskem (ETVS) detekční zkouškou. Účelem této zkoušky je zajistit, aby stroj pro třídění mincí dokázal odmítnout známé typy padělaných mincí a všechny další mincím podobné předměty, které nesplňují kritéria pravých euromincí.“</p>	<p>Článek 4</p> <p>„1. Instituce používají pouze si nechají typy strojů pro třídění mincí, které úspěšně prošly detekční zkouškou provedenou odzkoušet určenými národními orgány nebo Evropským technickým a vědeckým střediskem (ETVS) detekční zkouškou. Účelem této zkoušky je zajistit, aby příslušný typ strojů pro třídění mincí dokázal odmítnout známé typy padělaných mincí, a všechny další mincím podobné předměty, které nesplňují kritéria pravých euromincí, a euromince nezpůsobilé k oběhu.“</p>

Odůvodnění

ECB má za to, že zakotvit povinnost institucí používat stroje pro třídění mincí, které úspěšně prošly detekční zkouškou, je logičtější. Stroje pro třídění mincí, které byly jednou úspěšně odzkoušeny, by tak mohlo používat několik institucí, tj. nemusela by být znovu prováděna zkouška pro každou instituci. Kromě toho by tato úprava více odpovídala článku 5 navrhovaného nařízení, který stanoví, že detekční zkoušku lze provést v zařízeních výrobce a že Komise na svých internetových stránkách zveřejní souhrnný seznam všech úspěšně odzkoušených strojů pro třídění mincí. Kromě toho ECB navrhuje omezit detekční zkoušky na typy strojů pro třídění mincí (tj. stroje, které mají stejné technické a programové vybavení a stejnou základní funkčnost), neboť takový požadavek by měl postačovat k tomu, aby se zajistilo, že všechny stroje pro třídění mincí stejného typu splňují požadavky navrhovaného nařízení.

Podle čl. 2 písm. b) navrhovaného nařízení jsou euromince nezpůsobilé k oběhu definovány jako euromince odmítnuté během procesu ověřování pravosti. Znění čl. 4 odst. 1 navrhovaného nařízení by tedy mělo jasně stanovit, že stroje pro třídění mincí předané k provedení detekční zkoušky musí rovněž rozpoznat euromince nezpůsobilé k oběhu.

Text navrhovaný Komisí	Změna navrhovaná ECB (1)
------------------------	--------------------------

Změna č. 3

Čl. 6 odst. 3 navrhovaného nařízení

<p>Článek 6</p> <p>„3. V každém členském státě se každý rok prověří takový počet strojů, aby objem euromincí zpracovaných těmito stroji v daném roce představoval nejméně třetinu celkového kumulovaného čistého objemu mincí vydaných daným členským státem od zavedení euromincí do konce předchozího roku. Počet strojů k prověření se vypočítá z objemu třech nejvyšších nominálních hodnot euromincí určených k oběhu.“</p>	<p>Článek 6</p> <p>„3. V každém členském státě se každý rok prověří 10 % z celkového počtu strojů instalovaných v tomto členském státě nebo takový počet strojů, aby objem euromincí zpracovaných těmito stroji v daném roce představoval nejméně třetinu celkového kumulovaného čistého objemu mincí vydaných daným členským státem od zavedení euromincí do konce předchozího roku. V druhém z uvedených případů se počet strojů k prověření se vypočítá z objemu třech nejvyšších nominálních hodnot euromincí určených k oběhu.“</p>
--	---

Odůvodnění

ECB má za to, že členské státy by měly mít ohledně kontroly strojů pro třídění mincí, které jsou instalovány na jejich území, na výběr mezi uplatněnými metody výpočtu stanovené v navrhovaném nařízení a provedením kontrol určitého procenta těchto strojů pro třídění mincí. Jelikož jsou mince v oběhu v celé eurozóně, jejich pohyb z jednoho členského státu do druhého může významně ovlivnit objem mincí, které jsou v oběhu v tom kterém členském státě. Některé členské státy proto mohou považovat za vhodnější kontrolovat stroje pro třídění mincí nezávisle na kumulovaném čistém objemu jimi vydaných mincí. V obou případech by byl počet strojů pro třídění mincí prověřených členskými státy dostatečný k zajištění řádné kontroly schopnosti institucí provádět ověřování pravosti euromincí.

Změna č. 4

Článek 8 navrhovaného nařízení

<p>Článek 8</p> <p>„1. Z refundované částky nebo z náhrady za euromince nezpůsobilé k oběhu se srazí manipulační poplatek ve výši 5 % z nominální hodnoty odevzdaných euromincí. V případě kontroly celého pytle nebo bedny podle článku 10 se manipulační poplatek navýší o dalších 15 % nominální hodnoty odevzdaných euromincí.</p> <p>2. Členské státy mohou stanovit obecné osvobození od manipulačních poplatků v případech, kdy odevzdávající právnické nebo fyzické osoby úzce a pravidelně spolupracují s určenými národními orgány na stahování padělaných a nezpůsobilých euromincí z oběhu.</p> <p>3. Náklady na přepravu a přidružené náklady ponese odevzdávající právnická nebo fyzická osoba.</p> <p>4. Aniž by bylo dotčeno osvobození uvedené v druhém odstavci, od manipulačního poplatku může být každý rok osvobozen maximálně jeden kilogram každé nominální hodnoty nezpůsobilých euromincí na jednu odevzdávající právnickou nebo fyzickou osobu.“</p>	<p>Článek 8</p> <p>„1. Z refundované částky nebo z náhrady za euromince nezpůsobilé k oběhu se srazí manipulační poplatek ve výši 5 % z nominální hodnoty odevzdaných euromincí. V případě kontroly celého pytle nebo bedny podle čl. 10 odst. 2 se z refundované částky nebo z náhrady za euromince nezpůsobilé k oběhu srazí manipulační poplatek navýší o dalších ve výši 15 % nominální hodnoty odevzdaných euromincí.</p> <p>2. Členské státy mohou stanovit obecné osvobození od manipulačních poplatků v případech, kdy odevzdávající právnické nebo fyzické osoby úzce a pravidelně spolupracují s určenými národními orgány na stahování padělaných a nezpůsobilých euromincí z oběhu.</p> <p>3. Náklady na přepravu a přidružené náklady ponese odevzdávající právnická nebo fyzická osoba.</p> <p>4. Aniž by bylo dotčeno osvobození uvedené v druhém odstavci, od manipulačního poplatku může být každý rok osvobozen maximálně jeden kilogram každé nominální hodnoty nezpůsobilých euromincí na jednu odevzdávající právnickou nebo fyzickou osobu.“</p>
--	---

Text navrhovaný Komisí	Změna navrhovaná ECB ⁽¹⁾
------------------------	-------------------------------------

Odůvodnění

Viz odstavec týkající se manipulačních poplatků.

Změna č. 5

Článek 14 navrhovaného nařízení

<p>Článek 14</p> <p>„Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v <i>Úředním věstníku Evropské unie</i>.</p> <p>Použije se ode dne 1. ledna 2012.</p> <p>Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.“</p>	<p>Článek 14</p> <p>„Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v <i>Úředním věstníku Evropské unie</i>.</p> <p>Použije se ode dne 1. ledna 2012.</p> <p>Členské státy, v nichž existují ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost opatření, jimiž se provádí doporučení Komise 2005/504/ES, však mohou tato opatření i nadále uplatňovat po přechodné období tří let ode dne 1. ledna 2012.</p> <p>Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.“</p>
---	--

Odůvodnění

Navrhované nařízení by mělo umožnit dočasnou použitelnost osvědčených vnitrostátních postupů založených na doporučení Komise 2005/504/ES, a to zejména s ohledem na investice, jež byly v souvislosti s instalací strojů pro třídění mincí uskutečněny v členských státech, které provedly uvedené doporučení Komise.

⁽¹⁾ Tučným písmem je vyznačen text, který ECB navrhuje vložit. Přeskrtnutým písmem je vyznačen text, který ECB navrhuje vypustit.